

לידתו של כוח חדש

הצעד הגורלי אשר הביא ביום השלישי שעבר, לפני הצהריים, בבית סוקולוב גורלה מסיבת-עתונאים. היא הוזמנה על-ידי העולם הזה כדי לדון על הפעולה נגד חוק לשון הרע והתוכניות לקראת הבחירות לכנסת.

בדרך כלל באים כותריסר עתונאים למסיבה כזאת. הפעם נדחקו כשלושים איש בחדר הקטן, ביניהם כוכבי העתונות המקומית ועתונאי-חוקן, שכלל לא הוזמנו.

מן הרגע הראשון השתררה בחדר אווירה מחושמלת. גם העתונאים, הרגילים לעסוק את עצמם בפרוה צינית, לא השתדלו הפעם לעקוץ. כל אחד מהם הביין את גודל הסכנה, המאיימת על כולם, ועל חופש-העתונות בארץ.

הדבר ניכר למחרת היום, בדיחה העתונאי. כל העתונאים, מקול העם ועד חרות, מסרו דיתה הוגן. רק גידולס פוטס, הנקרע עתה בין מפא"י לרפ"י, נהג כמינהגו: הוא הוסיף לדיתה הערות ארסיות על "עלון-השעורריות השבועי..."

עם סיום המסיבה, הבינו הכל כי הפור נפל. זו הפעם הראשונה בארץ, ואולי בעולם כולה, החליט עתון ליוזם רשימה לכנסת. כמה עתונאים, ביניהם כאלה שהיו ידועים עד כה כמתנגדים חריפים של השבועון המסויים, ניגשו אל העורכים, לחצו יד ושאלו: גם אנחנו יכולים לעזור?

ישיבה בעמידה

אם שרר דוחק במסיבת-העתונאים, הרי היה זה כאין וכאפס לעומת מה שקרה כעבור יומיים. כמה שורות צנועות בגליון האחרון של העולם הזה הודיעו כי ביום החמישי יתקיים מיפגש של מתנדבים, המוכנים לעזור לפעולה. נאמר בפירוט כי אין זו אסיפה של אוהדים, אלא פגישה מעשית לאירגון העבודה.

הכנה היתה שיבואו עשרים-שלושים איש. לכן הועדה הפגישה לחדר משרדי רגיל, שאין בו אף רהיט אחד — רק ארבעה קירות. כאשר הופיעו העורכים במקום, לא האמינו למראה עיניהם. בחדר ובפרוודור הצטופפו למעלה ממאתיים גברים ונשים, צעירים וצעירי רוח. הם עמדו ראש אל ראש, בתום הנורא, כשהזיעה נוספת מהם. בעומדו על הכיסא היחיד שנמצא במקום, הסביר אורי אבנרי את הבעיות הממשיות: החתמת מגישי-הרשימה, איסוף הכספים, הפעלת המתנדבים, הקמת מטות-בחירות ברחבי הארץ, אישוף אלף הקלפיות ביום הבחירות. נשאלו שאלות, והושבו תשובות קצרות וענייניות. הכל הזכיר, איכשהו, תדריך בימי הפלמ"ח.

במשך שעתיים וחצי התנהלה אסיפה יחידה-בימינה זו, כשהכל עומדים על רגליהם, מבלי יכולת להזיז יד או רגל. היה זה קהל מגוון ביותר: קבוצה של עורכרדיון ובני השכונות, פועלים ערבים העובדים בעיר ונכחי מלחמת-השחרור, רופא צעיר העובד בחו"ל וסטודנטים, אנשים מעיירות-פיתוח ואפילו כמה נערות-זוהר.

בתום הישיבה-העמידה, כבר היה ברור כי בפני הרשימה עומדת בעייה אירגונית בעלת ממדים ארוכים ובני השכונות, אירגון הפ"מ עלת מאות רבות של מתנדבים, ליכודם בתאי-פעולה ובצחחות מקומיים ברחבי הארץ, הקמת סגל של מתנדבים, שיעבוד בתורנות.

הודעה אלמונית בטלפון

בינתיים החלו מגיעות גליונות-התשובה שצורפו לגליון האחרון. כעבור 24 שעות, המתנה המערכת במתיחות רבה לקבלת המשלוח הראשון. בלבה היה חשש כפול: לגבי מיספר העונים, וגם לגבי פעולת הדואר.

ביום הרביעי בערב צילצל אלמוני למערכת, הודיע כי יש הוראה בדואר להשמיד את הגליונות. לטיון רב לימד את המערכת שיש להתייחס בריצנות להודעות אלמוניות כאלה. לפני עשר שנים הודיע אלמוני על כונת מנגנון-החושך לשים פצצה במערכת, וכעבור כמה ימים אומנם הונחה פצצה.)

הדבר נמסר מייד לעתונות, ושניים מהם פירסמוהו. אותה שעה יומה המערכת פעולת-ביקורת: כמה מתנדבים נתבקשו לשלוח מכמה מקומות בארץ גליונות עם שמות מוסכמים.

כל הגליונות האלה הגיעו כסדרן. יתכן כי אותו מודיע אלמוני רק שמע על קנוניה מקומית, בממדים קטנים. יתכן גם כי ההודעה כי עתונות הרחיקה את בעלי המזימה. על כל פנים, נדמה היה השבוע כי היא לא בוצעה.

בשלושת הימים הראשונים הגיעו למעלה מאלפיים גליונות, מכת בים והודעות-הזדהות עם למעלה משלושת אלפים חתימות. יותר מזה: רוב החותמים הודיעו על נכונותם לתרום כסף לקופת המאבק: לירה, חמש לירות, עשר לירות, אפילו מאה לירות. רבים שלחו מייד המחאות. בשלושת ימים ראשונים אלה, עלו התרומות המוכיחות על עשרת אלפים לירות.

* התורמים מתבקשים שלא לחכות עד שיגיעו הסתנדבים אליהם. אלא לשלוח את תרומתם לחשבון 6666 בבנק איגוד, רחוב אחוזת בית 3, תל-אביב, או ישר למערכת. ת. ד. 136, תל-אביב.

אסיפה

אסיפת מתנדבים במחוז חיפה תתקיים ביום ה' זה, 12 באוגוסט בשעה 20.00, במשרד בחיפה, רח' הרצל 61. מתבקשים לבוא רק חברים המוכנים להתנדב לפעילות!

מאות רבות מבין החותמים אף הודיעו על נכונותם להתנדב לפעולה, להעמיד לרשותה את רכבם ואת כשרונותיהם המיוחדים. רבים ציפו כמה שורות של עידוד. המפציא הנודע אלכסנדר זרחין, למשל, צירף כמה פסקים מן התנ"ך והרמב"ם. אחרים הוסיפו עצות, הצעות לפעולה. כל זה הטיל על היוזמים עומס אירגוני, שכלל אי-אפשר היה להרימו לולא המתנדבים.

בתל-אביב הוקם המטה המרכזי. נמצא לו מקום, כמעט במיקרה. בראשית השנה רכשה המערכת משרד חדש. מחוסר-אמצעים, היא לא יכלה להכשירו לפעולת המערכת, דבר שחייב השקעה ניכרת. הוא נשאר בינתיים ריק, בעוד המערכת ממשיכה בעבודתה במרתף הדחוס בו היא פועלת מזה 13 שנים.

עתה נסתבר שהיה זה מול, המשרד הריק נמסר לרשימה. הוכנסו בו כמה שולחנות וכסאות, המתנדבים הראשונים התייצבו לפעולה, והמטה החל לפעול.

בחיפה נפתחה הבעייה בפנית המשרד המפיץ את העולם הזה. באותו בניין בו מחויק רפ"י שתי קומות עם כחמישים טלפונים, החלו מתנדבי הכוח החדש פועלים ליד שולחן-כתיבה אחד. בירושלים נמצא מתנדב, שהעמיד את דירתו לרשות הפעולה. בנצרת, בבאר-שבע, באשקלון ועשו ההכנות להקמת משרדי-מתנדבים דומים. כך — אף בלי פרוטה אחת, אף ללא פעיל אחד בשכר — החלה הפעולה לזוז.

המירוץ עם הטפסים

בינתיים נתקלה הרשימה בכעיה חמורה ביותר, העלולה להעמיד את אהדיה בפני מיכתן קשה מאוד.

לפי החוק, חייבים 750 אורחים בעלי זכות-בחירה להגיש את רשימת-המועמדים. בגלל סכנת פרוכטוריום, וגם בגלל ההתלהבות היתרה של חסידים שאין להם זכות-בחירה, נקבע מראש כי יש להתחיל על הרשימה פי שלושה וארבעה יותר מן הדרוש כחוק. אך השבוע פשוט לא היה עדיין על מה להתחייב.

החוק אינו קובע שיש להתחיל את המגשים על טופס מיוחד. אך בכל הבחירות הקודמות, עמדה ועדת-הבחירות על כך שהחתימות תבואנה על טופס מיוחד שהודפס על-ידיה. וההצעה היא ריבוי-נית במדינה שאין בה חוקה.

והנה, כשלושה שבועות לפני המועד הסופי הקבוע בחוק, פשוט לא היה טופס כזה קיים. הודעה, המורכבת כולה מנציגי מפלגות קיימות, עדיין לא טרחה כלל להתכנס. בלעדיה לא יכול השופט העליון משה לנורי, העומד בראשה, לפעול. הוא הסביר זאת במכתב אדיב לעורך העולם הזה, שפנה אליו בבקשת עזרה.

אם תחליט הודעה להדפיס טופס משלה, יעברו ימים עד שתושלם המלאכה. משמע: יש סכנה כי הטופס יימסר למחתימים רק ימים מעטים לפני המועד הסופי להגשתו — וכי יהיה צורך להתחיל אלפים תוך ארבעה-חמישה ימים, על מיספר מצומצם מאוד של טפסים. הדבר הוא כמעט בלתי-אפשרי מבחינה טכנית, ויחייב מאמץ של התנדבות מיוחדת-במיוחד.

"מיבצע חרב"

בינתיים יושבת ועדת-המינויים על המדוכה, כשעליה מוטל תפקיד: להשלים תוך ימים מעטים את רשימת-המועמדים עצמה.

ההנחיה: לא לחפש בעלי שמות מצלצלים, לא ראשי-חמולות, לא עסקנים ותיקים שיצאו מכלל שימוש, אלא להרכיב רשימה של לוחמים צעירים, שכבר הוכיחו את עצמם בשטחי-המאבק השונים, ושיוכלו להתחיל בכנסת השישית גורם חדש לגמרי, לא רק מבחינת תוכן מלחמתו, אלא גם מבחינת הוסעתו, סינגונו, גילו, שיטות פעולתו. לא סיעת שותי-הה, אלא סיעה שתפר את שלחת שותי-הה. אותה שעה טיכסה ועדה שניה עצה כיצד להתגבר על בעיה אחרת: לנהל תעמולה שתקיף רבבות, מבלי להוציא אף לא פרוטה אחת, וללא שום מנגנון שכיר.

כך נולד הרעיון של "מיבצע חרב". חרב זו תהיה מורכבת מ"עבודת מתנדבים. היא מורכבת מראשי-התיבות של "חוג רעים בביתך". הכונה היא לקרוא לאוהדים עצמם ליוזם פגישת חוגי-רעים בביתם. רק במיספר זעום מחוגים אלה יוכלו פעילי הרשימה להופיע בעצמם, כי כל אחד מהם כבר עסוק עד מעל לראש בעבודת ה"רשימה".

הרעיון החדש: כל אוהד יכנס בביתו את רעיו וחבריו, יפתח במקום בריכות חופשי על השאלה: "מדוע יש להצביע בעד הכוח החדש?" אם ייתקלו המתחכמים בעת הדיון בשאלה שאין להם תשובה עליה, יוכלו לעשות אחת מן השתיים:

● לטלפן בו במקום לאחד מפעילי הרשימה, שיהיו צמודים בשעות הקבועות למיספר-טלפון מוויימים, ושיענו בקיצור על שאלות קצרות.

● לנסח את שאלתם בכתב ולשלוח אותה למערכת. כל שבוע יפורסמו במדור מיוחד השאלות העיקריות עם התשובות עליהן. כמועד ראשון למיבצע-חרב נקבע ליל-שבת הבאה, 13 באוגוסט. פעילי הרשימה יענו בטלפונים מס' 445443, 729545, 912422, 57360 בתל-אביב, ר' 399888 בירושלים.

האתגר האמיתי

בתום השבוע הראשון של המאבק, כבר היה ברור כי הסכנה היא מאיימת עליו אינה חוסר-היענות וחוסר-רצון. הסכנה היא הפוכה: כי ההיענות הבלתי-רגילה, תוצאות הקלפיות הנסיוניות ושאר סימני-העידוד — יחלישו את המתה, ישרו על המתנדבים אחירה של בטחון כוזב.

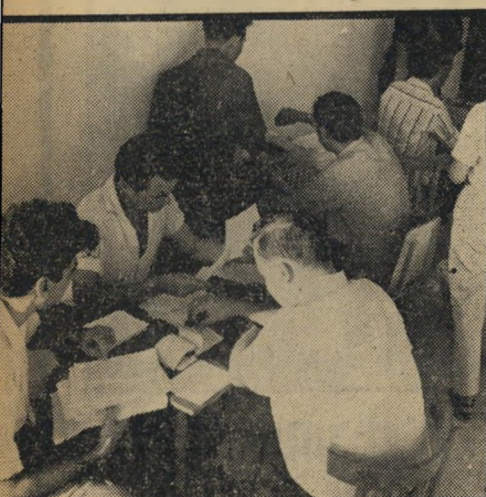
בטחון מופרז כזה עלול להיות בעוכרי הפעולה. כי המאבק רק התחיל. המנגנונים האדירים של המפלגות, המולת-הכוב העצומה של תעמולתן, עוד לא החלו להרעיש את הארץ. לא קל יהיה לעמוד מול אלה, ולא קל לשמור על מתח של התנדבות, זעם ותקוה במשך שלושה חודשים רצופים.

זה יהיה האתגר האמיתי.

● כתובת המשרד: תל-אביב, רחוב קרליבך 14, טלפונים 30134, 30135. אוהדים המוכנים לנדב למשרד צורכי משרד כלשהם — החל בשולחנות וכלה במאוררים, מתבקשים לעשות זאת. ● הכתובת בחיפה: רחוב הרצל 61, טלפון 66734. ● הכתובת בירושלים: יהודה בן-משה, רחוב שמואל הנגיד 21, קומה ב', טלפון 39988.

מסיבת העתונאים: קריאה המצע

מיון אלפי גליונות ההחתימה

רישום המתנדבים שהציעו עצמם

אירגון מטה הבחירות בתל-אביב